

[Aksel Møller.]

Pengepolitikken. Naar baade Statsministeren og Finansministeren taler om Nedsættelse af Forbruget og Forøgelse af Produktionen til Eksport, er den simpleste Vej til dette hverken mere omfattende Rationeringer eller spekulativt udtænkte Forbud mod Produktionslivet. Følgen heraf vil blot blive, at der opstaar ny vagabonderende Købekraft, en ny vagabonderende Købekraft, som finder andre Udveje til at bruge Arbejdskraft og Raavarer, og saa skal der ny Reguleringer til igen og igen.

Nej, Midlet maa være en mere bevidst Pengepolitik. Hvis man ikke vil den, er det kun en voksende om end forgyldt Fattigdom, Regeringen kan fordele ligeligt paa os alle. Paa dette uhyre vigtige Omraade har begge de to høje Ministre, der har udtalt sig her over for Tinget, været florumvundne. Den højtærede Statsminister siger, at Spørgsmaalet vil blive taget op til indgaaende Behandling. Derefter antyder han, at langfristede Statslaan muligvis vil blive optaget. Det er dog en Mulighed, som bør blive til Virkelighed. Men hvorfor standser den højtærede Minister ved langfristede Statslaan, hvorfor vige tilbage for en Opsparingsform, som f. Eks. i Form af Præmieobligationslaan henvender sig til de mindre Sparere?

Det er en almindelig Forestilling, som ogsaa var til Stede under Behandlingen af Eengangsskatten i dette høje Ting hos Socialdemokratiet, at man kan sanere Landets Pengevæsen over Erhvervslivets Kassebeholdninger og dog faa Finansministerens kloge Ønske om Skabelse af den nødvendige Kapital og Forøgelse af Produktionen indfriet.

Det er jo ikke ligegyldigt, hvad det er for Penge som bindes ved Statens Pengepolitik. Nu kan man i de to højtærede Ministers Taler finde en Antydning af, at nye direkte Skatter er undervejs. Til denne Mulighed vil jeg gerne gøre et Par Bemærkninger.

Vi gav i sin Tid den forrige Finansminister Tilsagn om, at vi vilde støtte ham i en ikke urimelig Overbalancering af Finansloven for 1947—48. Et lignende Tilsagn vil vi ikke nægte hans Efterfølger. Men før vi skrider til Værket, maa man gøre sig visse Betingelser klar. Vi ved alle sammen, at der ikke i selve Statsregnskabet's Stilling eksisterer nogen finansiel Motivering for en Forøgelse af Skattebyrden herhjemme. Det løbende Finansaars Indtægter eller Udgifter, enten vi konterer dem paa Driftsbudgettet eller paa Formuebudgettet, kommer til at

gaa lige op. Det maa være Forudsætningen for at overbalancere Statsregnskabet med nye Skatter, at man derved vil inddrage Penge fra Omløbet og ikke, at man derved vil finansiere nye Udgifter for Staten. En Forhøjelse af den direkte Beskatning, som synes at være det, den høje Regering først og fremmest tænker paa, finder vi, i den Stilling Landet nu befinder sig i, er urimelig og skadelig. En Paastand som den, Socialdemokratiet gentagne Gange har fremsat om, at de indirekte Skatters Vækst nu bør afløses af en Grøde i de direktes, har egentlig meget lidt Grund i saglige Forhold. I 1938—39 var den højtærede Koordinationsminister V. Buhl Finansminister. Dengang udgjorde de indirekte Skatter 36 pCt. af samtlige Skatter til Stat og Kommune, medens de direkte Skatter udgjorde 43 pCt.; i 1946—47 var de indirekte Skatter gaaet ned til at udgøre 34 pCt., medens de direkte Skatter var vokset til at udgøre 56 pCt.

En antiinflatøriske Skattepolitik kan ikke føres over de direkte Skatter, men alene over de forbrugsbegrænsende indirekte Skatter, hvis man altsaa overhovedet er indstillet paa, at Skattepolitikken skal være Midlet til at bekæmpe Inflationens fare. Der findes i saa Fald kun een Skat, vi uden Tøven og med Begejstring kan stille til Regeringens Raadighed, det er Skatten paa Brugsforeninger. Naar man nu læser om de kooperative Virksomheders Forsøg paa at starte Stormagasiner og ved et andet Milionforetagende overtage Indkøbene af Landbrugsmaskiner, saa forekommer det os himmelraabende, at disse Foretagender stadig nyder en udstrakt Skattefrihed. Det er en af den forrige Regerings allerstørste Synder, at det ikke lykkedes den at indfri sit Løfte med Hensyn til Beskatning af Forbrugsforeninger. Vi vil henvise Regeringen til at beskatte disse Foreninger. Jeg tror, man med Rette kan bruge det Udtryk om dem, som det ærede Medlem Hr. Gustav Pedersen anvendte i Eftermiddag i en anden Forbindelse, „en trustlignende Dannelsen“. Hvis Regeringen ikke vil følge vor Henviisning, vil vi selv sørge for at stille de fornødne Forslag i saa Henseende.

Men selv om alle Skatteklender blev anvendt til Konsolidering, kan, som jeg antydede for et Øjeblik siden, Skatter ikke opkræves i det Omfang, en Pengepolitik forudsætter. Kun den frivillige Opsparing, opmuntret af nye, levende Spareformer, begunstiget ved Skattelettelser, har Udsigt til at løse Problemet i hele dets Omfang, for Problemet er nemlig det svære paa een Gang